

GARANČNÍ FOND OBCHODNÍKŮ S CENNÝMI PAPÍRY

zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu

§ 128 Základní ustanovení

- (1) Garanční fond je právnická osoba, která zabezpečuje záruční systém, ze kterého se vyplácejí náhrady zákazníkům obchodníka s cennými papíry, který není schopen plnit své závazky vůči svým zákazníkům.
- (2) Garanční fond
 - a) přijímá příspěvky od obchodníků s cennými papíry,
 - b) informuje Českou národní banku o výši příspěvků, které jednotliví obchodníci s cennými papíry zaplatili Garančnímu fondu za příslušný kalendářní rok, a uveřejňuje tyto informace způsobem umožňujícím dálkový přístup do 30. dubna následujícího roku,
 - c) zajišťuje ověřování nároků na vyplacení náhrad z Garančního fondu,
 - d) zajišťuje vyplacení náhrad z Garančního fondu.
- (3) Garanční fond se zapisuje do obchodního rejstříku.
- (4) Garanční fond není státním fondem. Na Garanční fond se nevztahují zvláštní právní předpisy o pojišťovnictví.
- (5) Garanční fond je řízen pětičlennou správní radou, která je jeho statutárním orgánem. Předsedu, místopředsedu a ostatní členy správní rady Garančního fondu jmenuje a odvolává ministr financí. Členové správní rady Garančního fondu jsou jmenováni na období 5 let, a to i opakovaně. Nejméně 1 člen je jmenován z řad zaměstnanců České národní banky, a to na návrh bankovní rady České národní banky. Nejméně 2 členové jsou jmenováni z řad členů představenstva nebo zaměstnanců obchodníků s cennými papíry
- (6) Pokud některému členovi správní rady Garančního fondu skončí členství ve správní radě před uplynutím jeho funkčního období, je na jeho místo jmenován nový člen správní rady, jehož funkční období skončí ke stejnému dni, ke kterému by skončilo funkční období jeho předchůdce.
- (7) Člen správní rady je povinen vykonávat svou funkci s péčí řádného hospodáře.
- (8) Při porušení povinnosti podle odstavce 7 člen správní rady odpovídá za škodu, kterou způsobil,
 - a) v případě úmyslného jednání v plné výši,
 - b) v případě nedbalosti až do celkové výše 100 000 Kč za celé období výkonu své funkce.
- (9) Každý obchodník s cennými papíry je povinen platit příspěvek do Garančního fondu.
- (10) Zdrojem majetku Garančního fondu jsou příspěvky od obchodníků s cennými papíry, pokuty uložené obchodníkům s cennými papíry podle tohoto zákona, pokuty uložené investičním společností za porušení ustanovení týkajících se obhospodařování majetku zákazníků a výnosy z investování peněžních prostředků. Garanční fond může přijmout též úvěr, dotaci nebo návratnou finanční výpomoc.
- (11) Prostředky Garančního fondu lze použít na
 - a) náhrady plynoucí z neschopnosti obchodníka s cennými papíry splnit své závazky spočívající ve vydání majetku zákazníkům, z důvodu přímo souvisejícího s jeho finanční situací,
 - b) splátky úvěrů nebo návratné finanční výpomoci,
 - c) úhradu nákladů na činnost Garančního fondu.
- (12) Peněžní prostředky Garančního fondu mohou být investovány pouze bezpečným způsobem.
- (13) Způsob zabezpečování činnosti Garančního fondu, způsob investování peněžních prostředků Garančního fondu a úhrada nákladů na činnost Garančního fondu podrobně upraví statut Garančního fondu, který vydá správní rada po předchozím souhlasu ministerstva. Souhlas ministerstva se vyžaduje též ke každé změně statutu Garančního fondu.

§ 129 Placení příspěvků do Garančního fondu

- (1) Obchodník s cennými papíry platí do Garančního fondu roční příspěvek ve výši 2 % z objemu výnosů z poplatků a provizí za poskytnuté investiční služby za poslední kalendářní rok.
- (2) Roční příspěvek činí nejméně 10 000 Kč, a to bez ohledu na počet měsíců, ve kterých obchodník s cennými papíry vykonával svou činnost.
- (3) Příspěvek do Garančního fondu je splatný každoročně do 31. března, a to za předchozí kalendářní rok."

§ 129a Kontrola placení příspěvků

- (1) Neprodleně po uplynutí lhůty podle § 129 odst. 3 informuje Garanční fond Českou národní banku o výši příspěvků zaplacených každým jednotlivým obchodníkem s cennými papíry za uplynulé období.
- (2) Česká národní banka porovná výši skutečně zaplacených příspěvků podle odstavce 1 s objemem výnosů z poplatků a provizí za poskytnuté investiční služby za poslední rok zjištěným na základě údajů ověřených auditorem obdržených od obchodníka s cennými papíry podle § 16 odst. 1 násobeným příslušnou procentní sazbou podle § 129 odst. 1. V případě zjištění rozdílu přijme Česká národní banka vhodné opatření k nápravě. Česká národní banka informuje o zjištěných rozdílech a přijatých opatřeních k nápravě Garanční fond.

§ 130
Poskytování náhrady z Garančního fondu

- (1) Česká národní banka bez zbytečného odkladu oznámí Garančnímu fondu, že
 - a) obchodník s cennými papíry z důvodu své finanční situace není schopen plnit své závazky spočívající ve vydání majetku zákazníkům a není pravděpodobné, že je splní do 1 roku, nebo
 - b) soud vydal rozhodnutí o úpadku obchodníka s cennými papíry nebo vydal jiné rozhodnutí, které má za následek, že zákazníci obchodníka s cennými papíry se nemohou účinně domáhat vydání svého majetku vůči obchodníkovi s cennými papíry.
- (2) Garanční fond v dohodě s Českou národní bankou neprodleně uveřejní vhodným způsobem oznámení, které obsahuje
 - a) skutečnost, že obchodník s cennými papíry není schopen plnit své závazky,
 - b) místo, způsob a lhůtu pro přihlášení nároků na náhradu a zahájení výplaty náhrad z Garančního fondu, a
 - c) případné další skutečnosti související s přihlášením nároků.
- (3) Lhůta pro přihlášení nároků nesmí být kratší než 5 měsíců ode dne uveřejnění oznámení podle odstavce 3. Skutečnosti, že tato lhůta uplynula, se nelze dovolávat k odepření výplaty náhrady z Garančního fondu
- (4) Na náhradu z Garančního fondu nemá nárok
 - a) Česká konsolidační agentura,
 - b) územní samosprávný celek,
 - c) osoba, která v průběhu 3 let předcházejících oznámení podle odstavce 3
 1. prováděla audit nebo se podílela na provádění auditu obchodníka s cennými papíry, jehož zákazníkům se vyplácí náhrada z Garančního fondu,
 2. byla vedoucí osobou obchodníka s cennými papíry, jehož zákazníkům se vyplácí náhrada z Garančního fondu,
 3. byla osobou s kvalifikovanou účastí na obchodníkovi s cennými papíry, jehož zákazníkům se vyplácí náhrada z Garančního fondu,
 4. Garančního fondu,
 5. byla osobou blízkou podle občanského zákoníku 3) osobě podle bodů 1 až 3,
 6. byla osobou, která patří do stejného podnikatelského seskupení jako obchodník s cennými papíry, jehož zákazníkům se vyplácí náhrada z Garančního fondu,
 7. prováděla audit nebo se podílela na provádění auditu osoby, která patří do stejného podnikatelského seskupení jako obchodník s cennými papíry, jehož zákazníkům se vyplácí náhrada z Garančního fondu,
 8. byla vedoucí osobou osoby, která patří do stejného podnikatelského seskupení jako obchodník s cennými papíry, jehož zákazníkům se vyplácí náhrada z Garančního fondu,
 - d) osoba, ve které má nebo měl kdykoli během posledních 12 měsíců bezprostředně předcházejících dni, ve kterém bylo učiněno oznámení podle odstavce 1 obchodník s cennými papíry, jehož zákazníkům se vyplácí náhrada z Garančního fondu, nebo osoba s kvalifikovanou účastí na tomto obchodníkovi s cennými papíry vyšší než 50% podíl na základním kapitálu nebo hlasovacích právech,
 - e) osoba, která v souvislosti s legalizací výnosů z trestné činnosti svěřila obchodníkovi s cennými papíry, jehož zákazníkům se vyplácí náhrada z Garančního fondu, prostředky získané trestným činem,
 - f) osoba, která trestným činem způsobila neschopnost obchodníka s cennými papíry, jehož zákazníkům se vyplácí náhrada z Garančního fondu, splnit své závazky vůči zákazníkům.
- (5) Garanční fond pozastaví výplatu náhrad
 - a) za majetek zákazníka, o kterém je z průběhu trestního řízení zřejmé, že může jít o majetek podle odstavce 5 písm. g), nebo
 - b) osobě podezřelé ze spáchání trestného činu, který způsobil neschopnost obchodníka s cennými papíry splnit své závazky vůči zákazníkům, a to po dobu trestního řízení vedeného proti této osobě.
- (6) Garanční fond pozastaví výplatu náhrad podle odstavce 6 bez zbytečného odkladu poté, kdy se o uvedených skutečnostech dozvěděl.
- (7) Náhrada z Garančního fondu se poskytuje za majetek zákazníka, který mu nemohl být vydán z důvodů přímo souvisejících s finanční situací obchodníka s cennými papíry. Pro výpočet náhrady se ke dni, ke kterému Garanční fond obdržel oznámení České národní banky podle odstavce 1, sečtou hodnoty všech složek majetku zákazníka, které nemohly být vydány z důvodů přímo souvisejících s finanční situací obchodníka s cennými papíry, a to včetně jeho spoluvlastnického podílu na majetku ve spoluvlastnictví s jinými zákazníky, s výjimkou hodnoty peněžních prostředků svěřených obchodníkovi s cennými papíry, který je bankou nebo pobočkou zahraniční banky, a vedených jím na účtech pojištěných podle zvláštního zákona upravujícího činnost bank. Od výsledné částky se odečte hodnota závazků zákazníka vůči obchodníkovi s cennými papíry splatných ke dni, ke kterému Garanční fond obdržel oznámení České národní banky podle odstavce 1.
- (8) Pro výpočet náhrady podle odstavce 7 jsou určující reálné hodnoty investičních nástrojů platné ke dni, ke kterému Garanční fond obdržel oznámení České národní banky podle odstavce 1. Při výpočtu náhrady může Garanční fond přihlídnout i ke smluvním ujednáním mezi obchodníkem s cennými papíry a zákazníkem, jsou-li obvyklá, zejména ke skutečně připsaným úrokům nebo jiným výnosům, na které vznikl zákazníkovi nárok ke dni, kdy Garanční fond obdržel oznámení České národní banky podle odstavce 1.
- (9) Náhrada se zákazníkovi poskytuje ve výši 90 % částky vypočtené podle odstavců 7 a 8, nejvýše se však vyplatí částka v korunách českých odpovídající 20 000 eurům pro jednoho zákazníka u jednoho obchodníka s cennými papíry.
- (10) Náhrada z Garančního fondu musí být vyplacena do 3 měsíců ode dne ověření přihlášeného nároku a vypočtení výše náhrady. Česká národní banka může ve výjimečných případech na žádost Garančního fondu prodloužit tuto lhůtu nejvýše o 3 měsíce.
- (11) Obchodník s cennými papíry poskytne Garančnímu fondu na jeho žádost ve lhůtě stanovené Garančním fondem podklady potřebné pro výpočet náhrady podle odstavců 7 a 8. Je-li u obchodníka s cennými papíry zavedena nucená správa, má tuto povinnost nucený správce, je-li na majetek obchodníka s cennými papíry prohlášen konkurs, má tuto

povinnost insolvenční správce tohoto obchodníka s cennými papíry. Tutéž povinnost má, pokud ji k tomu Garanční fond vyzve, i jiná osoba, pokud má tyto podklady u sebe.

- (12) Podklady podle odstavce 12 obsahují za každého zákazníka zejména tyto údaje:
- a) měnu a částku peněžních prostředků a druh, počet a jednoznačnou identifikaci investičních nástrojů, které tvoří majetek zákazníka, a které nemohly být vydány postupem podle § 132,
 - b) výši pohledávek zákazníka za obchodníkem s cennými papíry, vzniklých na základě smluvních ustanovení, zejména skutečně připsaných úroků nebo jiných výnosů, na které zákazníkovi vznikl nárok,
 - c) výši započitatelných pohledávek obchodníka s cennými papíry vůči zákazníkovi.

§ 131

- (1) Okamžikem výplaty náhrady z Garančního fondu se Garanční fond stává věřitelem obchodníka s cennými papíry, a to v rozsahu vyplacené náhrady. Pokud byla pohledávka již přihlášena do konkursu na majetek obchodníka s cennými papíry, stává se Garanční fond stejným okamžikem a ve stejném rozsahu konkursním věřitelem obchodníka s cennými papíry v úpadku namísto zákazníka. Na žádost Garančního fondu vyznačí insolvenční správce tuto změnu bez zbytečného odkladu v seznamu přihlášených pohledávek 4) .
- (2) Právo zákazníka na vyplacení náhrady z Garančního fondu se promlčuje uplynutím 5 let ode dne splatnosti pohledávky zákazníka na vyplacení náhrady z Garančního fondu.
- (3) V případě, že prostředky Garančního fondu nepostačují k vyplacení náhrad, obstará si Garanční fond potřebné peněžní prostředky na finančním trhu. Garanční fond dbá, aby podmínky, za kterých jsou peněžní prostředky Garančního fondu poskytnuty, byly pro něj co nejvýhodnější. Pokud si Garanční fond peněžní prostředky na finančním trhu neobstará, může mu být na jeho žádost z důvodů zvláštního zřetele hodných poskytnuta dotace nebo návratná finanční výpomoc v potřebné výši ze státního rozpočtu.
- (4) V případě, že prostředky Garančního fondu nepostačují k vyplacení náhrad, obstará si Garanční fond potřebné peněžní prostředky na finančním trhu. Garanční fond dbá, aby podmínky, za kterých jsou peněžní prostředky Garančního fondu poskytnuty, byly pro něj co nejvýhodnější. Pokud si Garanční fond peněžní prostředky na finančním trhu neobstará, může mu být na jeho žádost z důvodů zvláštního zřetele hodných poskytnuta dotace nebo návratná finanční výpomoc v potřebné výši ze státního rozpočtu.

§ 132

Vydání majetku zákazníků po vydání rozhodnutí o úpadku a prohlášení konkursu na majetek obchodníka s cennými papíry

- (1) Majetek zákazníka není součástí majetkové podstaty obchodníka s cennými papíry podle zvláštního právního předpisu 4a) , a je-li vydáno rozhodnutí o úpadku obchodníka s cennými papíry, insolvenční správce je povinen jej bez zbytečného odkladu vydat zákazníkům.
- (2) Jestliže investiční nástroje téhož druhu, které tvoří majetek zákazníků a jsou vzájemně zastupitelné, postačují k plnému uspokojení všech zákazníků, kteří mají nárok na jejich vydání, vydají se tyto investiční nástroje zákazníkům. Totéž platí o peněžních prostředcích, které tvoří majetek zákazníků.
- (3) Jestliže investiční nástroje téhož druhu, které tvoří majetek zákazníků a jsou vzájemně zastupitelné, nepostačují k uspokojení všech zákazníků, kteří mají nárok na jejich vydání, vydá se zákazníkům odpovídající podíl investičních nástrojů nebo jeho hodnota v penězích. Nepostačují-li peněžní prostředky k uspokojení všech zákazníků, kteří mají nárok na jejich vydání, uspokojí se nároky zákazníků poměrně.
- (4) V rozsahu, ve kterém nárok na vydání majetku zákazníka nemůže být uspokojen postupem podle odstavce 2 nebo 3, jde o pohledávku, kterou je insolvenční správce povinen uplatnit v insolvenčním řízení podle zvláštního právního předpisu 4b) přihláškou; dokud není znám rozsah uspokojení tohoto nároku, lze pohledávku uplatnit jako vázanou na podmínku 4c) .
- (5) Insolvenčnímu správci přísluší za činnost podle odstavců 1 až 4 náhrada hotových výdajů a odměna, které jsou pohledávkou za majetkovou podstatou; v případě, že majetková podstata na vyplacení náhrady hotových výdajů a odměny nepostačuje, vyplatí je stát. Způsob stanovení náhrady hotových výdajů a odměny insolvenčního správce, jejich maximální výši hrazenou státem a způsob výplaty stanoví prováděcí právní předpis.

§ 133

Placení příspěvku do Garančního fondu zahraniční osobou

- (6) Zahraniční osoba, která poskytuje investiční služby v České republice a je účastníkem záručního systému osob poskytujících investiční služby ve státě, ve kterém má své sídlo a skutečné sídlo, se nemusí účastnit záručního systému zabezpečeného Garančním fondem.
- (7) Zahraniční osoba, která poskytuje investiční služby v České republice a není účastníkem záručního systému osob poskytujících investiční služby ve státě, ve kterém má své sídlo a skutečné sídlo, se účastní záručního systému zabezpečeného Garančním fondem za stejných podmínek jako obchodník s cennými papíry. Do Garančního fondu se platí příspěvek a vyplácejí náhrady za majetek zákazníků svěřený zahraniční osobě při poskytování investičních služeb v České republice.
- (8) Zahraniční osoba, která poskytuje investiční služby v České republice a je účastníkem záručního systému osob poskytujících investiční služby ve státě, ve kterém má své sídlo a skutečné sídlo, přičemž náhrada poskytovaná z tohoto záručního systému je nižší nebo rozsah náhrad poskytovaných z tohoto záručního systému je užší než u Garančního fondu, může připojistit majetek zákazníka u Garančního fondu. Připojištuje se majetek zákazníka svěřený zahraniční osobě při poskytování investičních služeb v České republice, a to tak, aby celková výše náhrady poskytované tomuto zákazníkovi a rozsah krytí odpovídaly náhradě poskytované z Garančního fondu.

§ 134
Informační povinnosti a spolupráce

- (1) Obchodník s cennými papíry informuje Garanční fond o své účasti v obdobném zahraničním záručním systému.
- (2) Česká národní banka informuje zahraniční záruční systém, u kterého má obchodník s cennými papíry připojištěn majetek svých zákazníků, o tom, že obchodník s cennými papíry není schopen plnit své závazky spočívající ve vydání majetku zákazníkům z důvodu přímo souvisejícího s jeho finanční situací a není pravděpodobné, že je bude schopen splnit do 1 roku.
- (3) Garanční fond spolupracuje se zahraničním záručním systémem, u kterého má obchodník s cennými papíry připojištěn majetek svých zákazníků, zejména při poskytování náhrad z obou těchto záručních systémů.